ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
UNIVERSITY of the PELOPONNESE

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
ΕΚΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΚΑΡΤΣΩΝΑΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ, Αναπληρωτής Καθηγητής

ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΗΣ, Λέκτορας Εφαρμογών

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ, Λέκτορας Εφαρμογών

ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2023

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι Σημειώσεις Εκτιμητικής θα βοηθήσουν τους σπουδαστές να κατανοήσουν το τρόπο της εκτιμητικής διαδικασίας που αναφέρεται σε ένα ζημιογόνο αίτιο , καλυπτόμενο από τον ΕΛΓΑ ,μια καλλιέργειας , μονοετούς ή πολυετούς , που καλύπτει ασφαλιστικά τι ζημιά, η οποία προξενείτε στο ημερομηνιακό διάστημα που καθορίζετε για καθένα είδος και ποικιλία καλλιέργειας με την προϋπόθεση να είναι ασφαλισμένη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΖΗΜΙΑΣ. 1

1.1. Ταυτοποίηση του δηλωθέντος αγροτεμαχίου. 1

1.2. Διαπίστωση του ζημιογόνου αιτίου 2

1.3. Προσδιορισμός της ποικιλίας 9

1.4. Έκταση του δηλωθέντος αγροτεμαχίου 9

1.5. Υπολογισμός της προβλεπόμενη παραγωγή. 9

1.5.1 .Έκταση..... 9

1.5.2 .Στρεμματική απόδοση..... 10

1.5.3 . Πυκνότητα φύτευσης..... 10

1.5.4. Αριθμό παραγωγικής μονάδας..... 11

1.5.5 .Μέσο βάρος της παραγωγικής μονάδα..... 11

1.6. Υπολογισμός του ποσοστού ζημιάς..... 12

1.6.1. Υπολογισμός ζημιάς χωρίς συλλεγείσα..... 14

1.6.2. Υπολογισμός ζημιάς με συλλεγείσα παραγωγή..... 17

1.7. Πορίσματα και παραδείγματα εκτίμησης ζημιάς. 18

1.8.Πώς υπολογίζεται η αποζημίωση..... 20

2. ΣΥΝΤΑΞΗ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΖΗΜΙΑΣ..... 21

2.1.Είδος ζημιών που καλύπτονται ασφαλιστικά..... 22

2.2.Εξαιρέσεις..... 24

2.3.Περιορισμοί και όροι της ασφαλιστικής κάλυψης των ζημιών..... 25

2.3.1 Ειδικοί περιορισμοί..... 26

2.3.2. Χρονικοί περιορισμοί……29

3. ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ……29

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΑΝΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΖΗΜΙΑΣ. ……30

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΖΗΜΙΑΣ……..33

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ……35

1.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΖΗΜΙΑΣ

Η εκτίμηση της ζημιάς είναι η σημαντικότερη διεργασία της ασφάλισης της φυτικής παραγωγής

Ζημιά για των Ο. ΕΛ.Γ.Α θεωρείται η απώλεια του εισοδήματος του παραγωγού επί της προβλεπόμενης παραγωγής ως αποτέλεσμα της επίπτωσης των φυσικών κινδύνων, που καλύπτονται ασφαλιστικά

Η απώλεια του εισοδήματος προσδιορίζεται με την ποσοτική μείωση της παραγωγής , αλλά και με την ποιοτική υποβάθμιση του προϊόντος (ποιοτική ζημιά) και εκφράζεται με το τελικό πόρισμα του εκτίμησης

Τα στοιχεία που θα διατυπώσει ο Γεωπόνος εκτιμητής στο πόρισμα εκτίμησης είναι:

- Το καλλιεργούμενο είδος-ποικιλία(κωδικός)
- Η έκταση του δηλωθέντος αγροτεμαχίου
- Η προβλεπόμενη παραγωγή της καλλιεργούμενης έκτασης (ενός αγροτεμαχίου),εάν δεν συνέβαινε το ζημιογόνο αίτιο
- Η ζημιά , ως αριθμητικό ποσοστό επί τοις εκατό της προβλεπόμενης (συνολικής) παραγωγής

1.1 Ταυτοποίηση του δηλωθέντος αγροτεμαχίου

Αμέσως μετά την εντολή για την διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης από τα στοιχεία της δήλωσης ζημιάς του ασφαλισμένου ερευνώνται και εξακριβώνονται τα παρακάτω στοιχεία

- Εάν ανήκει στο δηλώσαντα ασφαλισμένο- εκμεταλλευτή η καλλιέργεια της οποίας καλούμαστε να διενεργήσουμε την εκτίμηση της ζημιάς
- Εάν το αγροτεμάχιο βρίσκεται στη δηλωθείσα αγροτική περιοχή και τοποθεσία με την βοήθεια της Δ.Κ.Ε
- Τα όρια του αγροτεμαχίου ,καθώς και το είδος και την ποικιλία για τα οποία ζητείται να διενεργηθεί η πραγματογνωμοσύνη

❖ Ο.ΕΛ.Γ.Α Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων
❖ Δ.Κ.Ε Δήλωση Καλλιέργειας Εκτροφής

1.2 Διαπίστωση του ζημιογόνου αιτίου

Πριν από κάθε εκτίμηση πρέπει ο εκτιμητής να διαπιστώσει ή να επιβεβαιώσει εάν δεν είναι φανερό ,την ύπαρξή του ζημιογόνου αιτίου

Για τη διαπίστωση του ζημιογόνου αιτίου ,εξετάζεται η καλλιέργεια του δηλωθέντος είδους π.χ. **αμπελιού** για την ύπαρξη των αντίστοιχων συμπτωμάτων **χαλαζιού**

Εικόνα.1.Ζημία από χαλάζι

Όταν δεν είναι δυνατή η εξακρίβωση από τα στοιχεία που συλλέγονται, εξετάζονται άλλες καλλιέργειες και η αυτοφυής βλάστηση

Κατά περίπτωση εξετάζονται φυτά που είναι το ίδιο ή περισσότερο ευαίσθητα από το αμπέλι στο ζημιογόνο αίτιο.

Για τη διαπίστωση **χαλαζόπτωσης** εξετάζονται οι οφθαλμοί ο βλαστός τα φύλλα και τα σταφύλια ανάλογα με το στάδιο ανάπτυξης που βρίσκεται η καλλιέργεια αμπελιού

Εικόνα.2. Ζημία από χαλάζι

Αριθμός χαμένων σταφυλιών και οι απώλειες (τμήματα και ράγες) ως ποσοστό του μέσου βάρους σταφυλιού του αμπελώνα Κηλιδωμένες - σχισμένες ράγες ως ποσοστό στο τμήμα του σταφυλιού που απέμεινε

Στην περίπτωση **ανεμοθύελλας** ελέγχεται η ύπαρξη σπασμένων βλαστών του αμπελιού πεσμένων πρεμνών ή ξεριζωμένων δένδρων στην περιοχή

Εικόνα.3. Ζημία από ανεμοθύελλα

Εικόνα.4. Ζημία από ανεμοθύελλα

Αριθμός χαμένων σταφυλιών και οι απώλειες (τμήματα και ράγες)

ως ποσοστό του μέσου βάρους σταφυλιού του αμπελώνα . Επίσης

σταφύλια που φέρονται σε βλαστούς με έντονες συστροφές και

κάμψεις, μόνο στην αρχή του σταδίου ανάπτυξης των ραγών

Ράγες χτυπημένες και κηλιδωμένες (εσχαρώσεις) ως ποσοστό στο

τμήμα του σταφυλιού που απέμει

Στην περίπτωση **καύσωνα** εξετάζουμε τα καμένα, αποξηραμένα σταφύλια ανάλογα με το στάδιο ανάπτυξης που βρίσκεται η καλλιέργεια αμπελιού.

Εικόνα.5. Ζημία από καύσωνα

Αριθμός χαμένων σταφυλιών (βρασμένα- αφυδατωμένα σταφύλια και αριθμός σταφυλιών που έφεραν οι αποξηραμένοι βλαστοί) και οι απώλειες

(τμήματα και ράγες) ως ποσοστό του μέσου βάρους σταφυλιού του αμπελώνα (καύσωνας)Ράγες κηλιδωμένες (εγκαύματα) ως ποσοστό στο τμήμα του σταφυλιού που απέμεινε

Αριθμός χαμένων σταφυλιών (αποξηραμένα σταφύλια) και οι απώλειες (τμήματα και ράγες) ως ποσοστό του μέσου βάρους σταφυλιού του αμπελώνα (καύσωνας).

Στην περίπτωση **βροχή** ράγες σκασμένες ως ποσοστό στο τμήμα του σταφυλιού που απέμεινε

Εικόνα.6. Ζημία από βροχόπτωση

Εικόνα.7. Ζημία από βροχόπτωση

Στην περίπτωση **παγετού**

Παγετός, θεωρείται η πτώση της θερμοκρασίας του αέρα σε τιμή ίση ή μικρότερη των μηδέν (0ο C) βαθμών Κελσίου με συνέπεια τη ζημιά στη φυτική παραγωγή

Μέτριος-Ισχυρός παγετός. Όταν οι θερμοκρασίες κατεβούν σε χαμηλά

επίπεδα (κάτω από -2° C) ή επικρατήσουν για μεγάλο χρονικό διάστημα παρατηρούνται τα παρακάτω συμπτώματα: Πλήρης καταστροφή (κάψιμο)

όλων των νεαρών φυτικών οργάνων

Εικόνα.8. Ζημία από παγετό

Καταστρέφονται οι βλαστοί με όλα τα όργανα που φέρουν. Τα νεαρά

φύλλα, οι ταξιανθίες σε όλα τα στάδια ανάπτυξης, ο επάκριος και οι λοιποί

οφθαλμοί. Επίσης καταστρέφονται και όσοι οφθαλμοί βρίσκονται ακόμα στα στάδια διόγκωσης και έκπτυξης, οι τσίμπλες και οι αντικαταστατές λανθανόντων (στις περιπτώσεις ζωηρών πρέμνων ή αυστηρού χειμερινού κλαδέματος)

Ελαφρύς παγετός. Η θερμοκρασία δεν κατεβαίνει κάτω του -1 oC

Καίγονται:

α. Ταξιανθίες – σταφύλια ή τμήματά τους

β. Ο επάκριος οφθαλμό

γ.Φύλλα, αρχίζοντας από τα νεότερα με περιφερειακές ξηράνσεις (τσουρούφλισμα)

δ. Η αυξανόμενη κορυφή

ε. Τμήμα του βλαστού, αρχίζοντας από την κορυφή προς τη βάση. Ο βλαστός που απομένει δείχνει «λαδωμένος». Οι οφθαλμοί στα γόνατα δεν επηρεάζονται πάντα

1.3.Προσδιορισμός της ποικιλίας

Υπάρχουν πίνακες των σημαντικότερων καλλιεργούμενων ποικιλιών αμπέλου (επιτραπέζιων- οινοποιίας) , και άλλων καλλιεργειών που καλύπτονται ασφαλιστικά

1.4 .Η έκταση του δηλωθέντος αγροτεμαχίου

Η έκταση μπορεί να μετρηθεί με μετροταινία ή βήματα , αφού προσδιορίσει ο γεωπόνος –εκτιμητής το μήκος του μέσου βήματός του .Μετριούνται οι διαστάσεις του αγροτεμαχίου και υπολογίζεται η έκταση με βάση τους κανόνες της γεωμετρίας.

Αν η συνολική έκταση του αγροτεμαχίου είναι μικρότερη από την έκταση που δηλώνεται στην ΑΚΕ , στο πόρισμα εκτίμησης αναγράφονται τα στρέμματα που βρέθηκαν

Αν η συνολική έκταση του αγροτεμαχίου είναι μεγαλύτερη από την έκταση που δηλώνεται στην ΑΚΕ , στο πόρισμα εκτίμησης αναγράφονται τα στρέμματα που βρεθήκαν αλλά ο παραγωγός αποζημιώνεται για τα στρέμματα που είναι στην ΑΚΕ
Η μικρότερη ασφαλιζόμενη έκταση είναι **ένα στρέμμα**

Για δενδρώδεις καλλιέργειες είναι ένα στρέμμα και **δέκα δένδρα** εκτός και αν είναι ελαιόδεντρά ή μαστιχόδεντρά **πέντε δένδρα**

1.5. Υπολογισμός της προβλεπόμενη παραγωγή

Η προβλεπόμενη παραγωγή είναι το γινόμενο της έκτασης του αγροτεμαχίου επί τη στρεμματική απόδοση

Προβλεπόμενη Παραγωγή =Έκταση (στρέμματα) Χ Παραγωγή /στρέμμα (Kgr)

1.5.1 Έκταση

Πολλές φορές η καλλιέργεια δεν καταλαμβάνει όλη την έκταση του αγροτεμαχίου, αλλά μόνο ένα τμήμα της σε σχέση με ότι δηλώνεται στην ΑΚΕ για αυτό το λόγο μετράμε την καλλιέργεια

Ο γεωπόνος εκτιμητής μπορεί να καταγράψει στοιχεία που χαρακτηρίζουν το αγροτεμάχιο και επηρεάζουν την **παραγωγικότητα** της καλλιέργειας , όπως :

- Η γονιμότητα του εδάφους.
- Η άρδευση της καλλιέργειας .
- Καλλιεργητικές φροντίδες ,φρεζάρισμα ,κλάδεμα κλπ..
- Διαμόρφωση αγροτεμαχίου :πεδιάδα ,κλίση εδάφους.
- Κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής : ανεμόπληκτη , παραποτάμια υψόμετρο , θύλακας παγετού .
- Κενά στην καλλιέργεια μη οφειλόμενα στο ζημιογόνο αίτιο.
- Φυτοπαθολογικά προβλήματα : προσβολή από εχθρούς και ασθένειες (μύκητες , έντομα)

1.5.2 Στρεμματική απόδοση

Η παραγωγή ανά στρέμμα υπολογίζεται από την **πυκνότητα φύτευσης** , (δένδρων ,φυτών) το μέσο όρο της **παραγωγικής μονάδας** για το οποίο καλλιεργείται το δένδρο ή το φυτό και καταναλώνεται και το **μέσο βάρος της παραγωγικής μονάδας**

Παραγωγή/στέμμα = (Πυκνότητα φύτευσης) Χ (Αριθμό παραγωγικής μονάδας) Χ (μέσο βάρος της παραγωγικής μονάδας)

1.5.3 Η Πυκνότητα φύτευσης υπολογίζεται με μεγάλη ακρίβεια από τις αποστάσεις φύτευσης με βάση των τύπο :

Πυκνότητα φύτευσης ή Αριθμός φυτών /στρέμμα =

1000/(αποστάσεις γραμμών m) Χ (αποστάσεις φυτών επάνω στην γραμμή m)

Οι αποστάσεις μετριούνται με τη χρήση μετροταινίας. Πρώτη μέτρηση είναι η **απόσταση μεταξύ των γραμμών** και δεύτερη μέτρηση η **απόσταση επί της γραμμής**

Επίσης μπορεί να μετρηθεί ο αριθμός φυτών σε αντιπροσωπευτικό τμήμα της καλλιέργειας επιφάνειας 1 m2,και να γίνει αναγωγή στο στρέμμα.

Ο τρόπος αυτός χρησιμοποιείται για μεγάλες πυκνότητες φύτευσης (10.000-20.000)

Στις περιπτώσεις που η καλλιέργεια παρουσιάζει κενά ,τα οποία δεν οφείλονται στο ζημιογόνο αίτιο ,αυτά υπολογίζονται και μειώνεται ανάλογα ο αριθμός φυτών ανά στρέμμα

Στην περίπτωση δενδρωδών καλλιέργειών η έκταση μπορεί να μετρηθεί με μετροταινία ή βήματα και ο αριθμός των δένδρων επίσης.

1.5.4. Αριθμό παραγωγικής μονάδας είναι ο αριθμός των εδώδιμων μερών που βρίσκονται επάνω στα καλλιεργούμενα δένδρα η φυτά και καλύπτονται ασφαλιστικά (π.χ μήλα ,πορτοκάλια ,τομάτες) Η καταμέτρηση αυτών γίνεται δειγματοληπτικά σε διάφορα δένδρα και στο ¼ κάθε δένδρου έτσι ώστε να υπολογιστεί ο μέσο όρο της παραγωγικής μονάδας.

1.5.5 Μέσο βάρος της παραγωγικής μονάδας Δειγματοληπτικά από διάφορα δένδρα, φυτά ζυγίζονται παραγωγικές μονάδες για να υπολογιστεί ο μέσο όρο του βάρους της παραγωγικής μονάδας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

- **Παραγωγή/στέμμα Πορτοκαλιάς= 30** δένδρα/στρ **Χ 5ΟΟ** πορτοκάλια /δεν **Χ 0.2 Kgr**μέσο βάρος πορτοκαλιού
- **Παραγωγή/στέμμα Πορτοκαλιάς =30 Χ 500 Χ 0.2 Kgr =15.000 Χ 0.2 Kgr = 3.000 Kgr/στρ**

- **Παραγωγή/στέμμα Κουνουπιδιού =2500** φυτά/στρ **Χ 1**κεφαλή το φυτό**Χ 2 Kgr**

μέσο βάρος Κουνουπιδιού

Παραγωγή/στέμμα Κουνουπιδιού = 2500 Χ 1 Χ 2 Kgr = 5.000 Kgr

1.6.Υπολογισμός ζημιάς

1.6.1. Υπολογισμός ζημιάς σε καλλιέργεια **χωρίς συλλεγείσα** παραγωγή μέχρι το ζημιογόνο αίτιο

Συνολική (προβλεπόμενη) παραγωγή: ονομάζεται η παραγωγή την οποία αναμένει να συγκομίσει μέχρι το τέλος της παραγωγής ο καλλιεργητής και ο τρόπος υπολογισμού δίνεται από την ποιο πάνω αναφερθείσα σχέση :

Προβλεπόμενη Παραγωγή =Έκταση (στρέμματα) Χ Παραγωγή /στρέμμα Kgr

Ζημιά: θεωρείται η απώλεια του εισοδήματος του παραγωγού επί της προβλεπόμενης παραγωγής

Για να υπολογιστεί η παραγωγή και η ζημιά σε μια καλλιέργεια , πρέπει να γίνουν οι μετρήσεις των στοιχείων που απαιτούνται , σε δείγμα που θα ληφθεί από τον αγρό και είναι ανάλογο της έκτασής του .Η παραγωγή και η ζημιά εξετάζονται στο ίδιο δείγμα

Η επιλογή του δείγματος επιδρά σημαντικά στην ακρίβεια της εκτίμησης και εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά του αγρού (προστατευμένες θέσεις ,ύπαρξη δένδρων , σχήμα αγροτεμαχίου ,κλίση εδάφους , κ.λ) Όταν υπάρχουν προστατευμένες θέσεις π.χ ανεμοφράχτης ,τα φυτά που δεν ζημιώθηκαν μπορεί να αποτελέσουν συγκριτικό κριτήριο για την προβλεπόμενη παραγωγή και τον υπολογισμό της ζημιάς

Το δείγμα περιλαμβάνει 10 διαδοχικά φυτά επί μιας γραμμής καλλιέργειας κηπευτικών , φυτά μεγάλης καλλιέργειας ή κάποια δένδρα σε δενδρώδεις καλλιέργειες ανάλογα με την έκταση .
Εξετάζονται αρκετά αντιπροσωπευτικά δείγματα και ιδιαίτερα όταν υπάρχει ανομοιομορφία σε χαρακτηριστικά όπως:

- Έδαφος: τύπος , κλίση κ.α
- Ποικιλία :μια ή περισσότερες
- Εποχή φύτευσης , μεταφύτευσης και σποράς

Αν η ποικιλία είναι μόνο μια ο γεωπόνος εκτιμητής αναγραφή ένα πόρισμα
Για κάθε ποικιλία δίνεται χωριστά πορίσματα που μπορεί να διαφέρουν στην παραγωγή ανά στρέμμα και στο ποσοστό ζημίας

Υπολογισμός ποσοστού ζημιάς

Οι ασφαλιζόμενοι κίνδυνοι ανάλογα με την ένταση που δρουν και το βλαστικό στάδιο της καλλιέργειας ,προκαλούν τόσο ποσοτικές απώλειες ,όσο και ποιοτική υποβάθμιση στην παραγωγή .

Τις ποσοτικές απώλειες τις ονομάζουμε **<< ποσοτική ζημιά >>** και την ποιοτική υποβάθμιση **<<ποιοτική ζημιά >>**

Το ποσοστό ζημιάς είναι το άθροισμα της ποσοτικής και ποιοτικής ζημιάς , η οποία όμως έχει μετατραπεί με ανάλογους συντελεστές σε ποσοτική ζημιά.

Αποτελεί έκφραση της απώλειας εισοδήματος του παραγωγού

Ζημιά % =Ποσοτική Ζημιά % +(Ποιοτική Ζημιά% Χ Συντελεστή)

Ποσοτική ζημιά αποτελούν :

- Φυτά ,φύλλα ,καρποί ,κόνδυλοι κ.α που καταστράφηκαν από ισχυρή ανεμοθύελλα ,παρατεταμένο καύσωνα ,ή παρασύρθηκαν ή έπαθαν αποπληξία μετά από πλημμύρα ή υπερβολική βροχόπτωση
- Νεαρά φυτά που καρατομήθηκαν από χαλάζι και δεν αναβλάστησαν στην συνέχεια
- Φύλλα (φυλλωδών λαχανικών) σχισμένα , κουρελιασμένα , σαπισμένα λόγω της επαφής τους με το έδαφος μετά από πλάγιασμα του φυτού από ανεμοθύελλα ,βροχόπτωση ,πλημμύρα .

Ποιοτική ζημιά

Με τον όρο ποιοτική ζημιά από τα ασφαλιζόμενα ζημιογόνα αίτια χαρακτηρίζουμε τη ζημιά που εμφανίζουν τα γεωργικά προϊόντα τα οποία είναι ζημιωμένα και θα διατεθούν στο εμπόριο με μειωμένη τιμή

Ποιοτική ζημιά αποτελούν :

- Οι τρύπες τα σχισίματα τα ανοίγματα και οι πληγές πάνω στα φύλλα στους καρπούς στους βλαστούς και γενικά στα βρώσιμα μέρη του φυτού ή δένδρου
- Στην περίπτωση που παρατηρείται στην καλλιέργεια και ποιοτική ζημιά, το ποσοστό ζημιάς της καλλιέργειας συμπεριλαμβάνει:
- α) Την ποσοτική ζημιά
- β) Την αναχθείσα σε ποσοτική (με το συντελεστή ζημιάς) ποιοτική ζημιά και
- γ) Την τυχόν αύξηση των δαπανών διαλογής όπου οι δαπάνες αυτές δεν συμπεριλήφθηκαν – ενσωματώθηκαν στο συντελεστή ζημιάς.

Αναπλήρωση της ποσοτικής ζημιάς

Στην περίπτωση που ένα ποσοστό φυτών καταστραφεί και δεν αναβλαστήσει ,τα φυτά που απομένουν εκμεταλλεύονται μεγαλύτερο μέρος εδάφους, αναπτύσσονται και αποδίδουν καλύτερα.

Αναπληρώνεται έτσι μέρος της παραγωγής που θα έδιναν τα κατεστραμμένα φυτά

Αναπλήρωση της ζημιάς παρατηρείται και στις περιπτώσεις αναβλαστήσεις των καρατομημένων φυτών μετά από χαλάζι

Μετά από παγετό σε καλλιέργεια αμπελιού και ζημιά στους λανθάνοντες οφθαλμούς υπάρχει αναπλήρωση της ζημιάς με την εκπτύξει των δευτερευόντων οφθαλμών με την εμφάνιση σταφυλιών

1.6.2. Υπολογισμός ζημιάς σε καλλιέργεια **με συλλεγείσα παραγωγή** μέχρι το ζημιογόνο αίτιο

Συλλεγείσα παραγωγή (πριν την ζημιά)

Πριν έλθουμε στο τρόπο υπολογισμού της συλλεγείσα παραγωγή πριν την ζημιά , πρέπει να διευκρινιστούν τα παρακάτω

Συνολική (προβλεπόμενη) παραγωγή: ονομάζεται η παραγωγή την οποία αναμένει να συγκομίσει μέχρι το τέλος της παραγωγής ο καλλιεργητής

Ηρτημένη παραγωγή : ονομάζεται η παραγωγή την οποία αναμένει να συλλέξει ο καλλιεργητής από την ημέρα ζημιάς και μετά

Συλλεγείσα παραγωγή πριν την ζημιά : είναι η παραγωγή που έχει συγκομισθεί πριν συμβεί το ζημιογόνο αίτιο

Για να υπολογισθεί η συλλεγείσα παραγωγή πριν την ζημιά (π.χ χαλάζι) μετριέται ο μέσος αριθμός καρπών τομάτας (παράδειγμα με καλλιέργεια τομάτας) ανά φυτό που έχουν συλλεγεί πριν τη ζημιά

Μέσος αριθμό καρπών Χ Αριθμό των φυτών της καλλιέργειας Χ μέσο βάρος της παραγωγικής μονάδας

Παράδειγμα :6 τομάτες Χ 10.000 φυτά Χ 0,2 Kgr μέσο βάρος τομάτας = 12.000 Kgr =12Ton

Συλλεγείσα παραγωγή πριν την ζημιά =12 Ton

Ο υπολογισμός ζημιάς σε καλλιέργεια με συλλεγείσα παραγωγή

δίνεται από το τύπο:

Ζημιά % Συν Παραγωγή=Προβλεπόμενη Παραγωγή - Συλλεγείσα παραγωγή/

Προβλεπόμενη Παραγωγή Χ Ζημία % Ηρτημένη παραγωγή

Παράδειγμα

Καλλιέργεια Τομάτας 5 στρεμμάτων ενώ είναι σε εξέλιξη η καλλιέργεια και συγκομίζεται καρπός, ζημιώνεται από καύσωνα με ποσοστό ζημιάς 50%

Παραγωγή/στρέμμα 12000 κιλά(12 τόνους) και Συλλεγείσα παραγωγή 12000 κιλά

Άρα:

Προβλεπόμενη Παραγωγή 5στρ Χ12000 κιλ/στρ =60000

Συλλεγείσα παραγωγή 12000 κιλά

Ζημία % Ηρτημένη παραγωγή 50%

Ζημιά % Συν Παραγωγή =(5Χ12000) - 12000/60000 Χ 50%=40%

Ζημιά % Συν Παραγωγή=40%

1.7. ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΖΗΜΙΑΣ

1.Καλλιέργεια Μαρουλιού 5 στρεμμάτων 10 ημέρες μετά την φύτευση

Ζημιώνεται από πλημμύρα με ποσοστό ζημιάς 100%

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ

ΜΑΡΟΥΛΙΑ (ΚΩΔ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΕΠΑΝΑΦΥΤΕΥΣΗ) 5 - - 100%

2.Καλλιέργεια Σιταριού 50 στρεμμάτων 10 ημέρες μετά το φύτρωμα

Ζημιώνεται από πλημμύρα –διάβρωση με ποσοστό ζημιάς 50%

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ

ΣΙΤΑΡΙ (ΚΩΔ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΕΠΑΝΑΣΠΟΡΑ) 50 - - 50%

3.Καλλιέργεια Αμπελιού 0,8 στρεμμάτων στο στάδιο του φουσκώματος των λανθανόντων οφθαλμών Ζημιώνεται από παγετό με ποσοστό ζημιάς 80%

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ

ΑΜΠΕΛΙ (ΚΩΔ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ) 0.8 - - - ΚΩΔ 01 ΖΗΜΙΑ ΜΗ ΚΑΛΥΠΟΜΕΝΗ

4. .Καλλιέργεια Αμπελιού 20 στρεμμάτων , στο στάδιο του φουσκώματος των λανθανόντων οφθαλμών Ζημιώνεται από παγετό (1/3/2022) με ποσοστό ζημιάς αποζημιώσιμο (πάνω από 25%)

Η ίδια καλλιέργεια Αμπελιού 20 στρεμμάτων Ζημιώνεται από χαλάζι (15/5/2022) με ποσοστό ζημιάς σημαντικό

Αν στο χρονικό διάστημα μεταξύ των δύο ζημιογόνων αιτίων δεν έχει πραγματοποιηθεί εκτίμηση για το πρώτο αίτιο θα γίνει μία και για τα δύο αίτια

Μετά την εκτίμηση του Γεωπόνου αναγράφονται δυο πορίσματα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΖΗΜΙΑΣ ΠΑΓΕΤΟΣ 1/3/2022

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ

ΑΜΠΕΛΙ (ΚΩΔ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ) 20 - - ΚΩΔ 16 ΧΑΛΑΖΙ 15/5/2022

ΠΙΝΑΚΑΣ ΖΗΜΙΑΣ ΠΑΓΕΤΟΣ 15/5/2022

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ

ΑΜΠΕΛΙ (ΚΩΔ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ)	**20**	**1000**	**65%**	**ΚΩΔ 19 ΠΑΓΕΤΟΣ 1/3/2022**

1.8.Πώς υπολογίζεται η αποζημίωση;

Φυτική Παραγωγή

1.Ως ανώτατο ετήσιο όριο αποζημίωσης, που μπορεί να καταβάλλει αθροιστικά για φυτική παραγωγή και ζωικό κεφάλαιο ο ΕΛ.Γ.Α. στον ασφαλισμένο, ορίζεται το ποσό των εβδομήντα χιλιάδων (70.000) ευρώ.

2.Ως ανώτατο ετήσιο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο ορίζεται το 80% της ασφαλιζόμενης αξίας της παραγωγής του αγροτεμαχίου που ζημιώθηκε.

3.Η εκκαθάριση της ζημιάς γίνεται μετά την οριστικοποίηση του πορίσματος πραγματογνωμοσύνης, χωριστά για κάθε οριστικό πόρισμα και εφόσον το ποσοστό ζημιάς στη συνολική παραγωγή είναι μεγαλύτερο του 20%.

Το ποσό της ασφαλιστικής αποζημίωσης, υπολογίζεται σε συνάρτηση με:

.Την κατά στρέμμα παραγωγή και τον αντίστοιχο αριθμό στρεμμάτων, τα οποία προσδιορίστηκαν με το πόρισμα πραγματογνωμοσύνης

.Το ποσοστό της ζημιάς, το οποίο προσδιορίστηκε με το πόρισμα πραγματογνωμοσύνης.

.Την τιμή ανά μονάδα προϊόντος όπως αυτή καθορίζεται στην υποβληθείσα Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής

Το ποσό αποζημίωσης προκύπτει από τον παρακάτω τύπο:

$$\text{Ποσό Αποζημίωσης} = \frac{\text{Έκταση αγροτεμαχίου σε στρέμματα} \times \text{Μέση παραγωγή σε κιλά} \times \left(\text{Ποσοστό ζημιάς} - 15 \right) \times 0{,}88 \times \text{Τιμή ανά μονάδα προϊόντος}}{100}$$

ΣΥΝΤΑΞΗ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΖΗΜΙΑΣ

Το πόρισμα εκτίμησης περιλαμβάνει τα παρακάτω στοιχεία:

- Το είδος της καλλιέργειας, την ποικιλία καθώς και τον κωδικό αριθμό τηςποικιλίας.

- Τον αριθμό των δένδρων της ποικιλίας (συνολικός αριθμός – αριθμός μη παραγωγικών δένδρων – αριθμός παραγωγικών δένδρων).

- Τη μέση (προβλεπόμενη – αναμενόμενη) παραγωγή / δένδρο/στρέμμα

- Το ποσοστό ζημιάς της προβλεπόμενης (ασυγκόμιστης) παραγωγής και το ποσοστό ζημιάς της συνολικής (προβλεπόμενης) παραγωγής (τα ποσοστά αυτά είναι ίδια, όταν δεν υπάρχει συγκομισθείσα πριν τη ζημιά ποσότητα).

- «ΚΩΔΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ» ο οποίος χαρακτηρίζει – προσδιορίζει ότι η ζημιά στα φυλλοβόλα καρποφόρα δένδρα οφείλεται σε παγετό.

Επίσης το πόρισμα εκτίμησης περιλαμβάνει :

- Τη συνολική συγκομισθείσα ποσότητα πριν τη ζημιά (όταν υπάρχει συγκομισθείσα ποσότητα).

- «Κωδικούς Παρατήρησης» οι οποίοι – όταν είναι απαραίτητο – χαρακτηρίζουν την καλλιέργεια ή τους ασφαλιστικούς όρους.

- Παρατηρήσεις επεξηγηματικές που αφορούν στην καλλιέργεια συνολικά ή στα επιμέρους στοιχεία του πορίσματος ή στους ασφαλιστικούς όρους

Σε κάθε περίπτωση κατά την σύνταξη του πορίσματος πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ποικιλία (μικρόκαρπη – μεγαλόκαρπη) και το κλάδεμα (πυκνότητα καρποφόρων βλαστών) του δένδρου.

Ειδικότερα όταν στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» του πορίσματος εκτίμησης αναγράφεται η παρατήρηση

• **Νεαρά δένδρα** : Η παρατήρηση αφορά είτε στα «μη παραγωγικά» δένδρα

εξαιτίας της μη παραγωγικής τους ηλικίας είτε στην «παραγωγή / δένδρο»,

η οποία διευκρινίζει ότι η «παραγωγική κόμη» των νεαρών δένδρων είναι

σημαντικά μικρότερη της συνολικής τους κόμης.

• **Μερική ακαρπία** : Η παρατήρηση αφορά στην «παραγωγή / δένδρο» εξαι-

τίας της μείωσης της παραγωγής της καλλιέργειας σε ποσοστό από 20%

έως 50% , της δυναμικότητάς της.

• **Έντονη ακαρπία** : Η παρατήρηση αφορά είτε στα « μη παραγωγικά δέν-

δρα» είτε στην «παραγωγή / δένδρο», εξαιτίας της μείωσης της παραγωγής

της καλλιέργειας σε ποσοστό από 50% έως 90% περίπου της δυναμικότη-

τάς της.

• **Ακαρπία ή ολική ακαρπία** : Η παρατήρηση αφορά στον «ΚΩΔΙΚΟ ΠΑ-

ΡΑΤΗΡΗΣΗΣ» για καλλιέργεια χωρίς παραγωγή ή για καλλιέργεια που

θεωρείται χωρίς παραγωγή. Στην δεύτερη περίπτωση η μείωση της παραγωγής της καλλιέργειας είναι μεγαλύτερη του 90% της δυναμικότητάς της και στην εναπομείνασα παραγωγή δεν είναι αντικειμενικά συμφέρουσα η συνέχιση των καλλιεργητικών φροντίδων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ

01. Ζημιά μη καλυπτόμενη από τον ΕΛΓΑ
02. Αγροτεμάχιο άγνωστο . Δεν υποδείχθηκε
03. Το ίδιο αγροτεμάχιο δηλώθηκε και από άλλο παραγωγό
04. Ανάκληση δήλωσης ζημιάς
05. Στάδιο ανθοφορίας και δεσίματος καρπών
06. Η παραγωγή συγκομίστηκε πριν από την ζημιά
07. Χωρίς μάρτυρες
08. Δενδρώδεις καλλιέργειες πυκνής φύτευσης
09. Ξανασπάρθηκε- ξαναφυτεύθηκε χωρίς μάρτυρες
10. Παραγωγή σε ζευγάρια
11. Νεότερη ζημιά
12. Εγκαταλειμμένη καλλιέργεια
13. Αγροτεμάχιο εκτός αγροτικής περιοχής
14. Καλλιέργεια χωρίς παραγωγή
15. Παραγωγή χωρίς εμπορική αξία
16. Βλέπε πίνακα νεότερης ζημιάς
17. Υποβλήθηκε ένσταση
18. Φυτώριο
19. Πόρισμα ενιαίο αθροιστικό
20. Συγκομίσθηκε όλη η εμπορεύσιμη παραγωγή
21. Βιολογική καλλιέργεια

Κατά την σύνταξη των πορισμάτων ο γεωπόνος εκτιμητής πρέπει να γνωρίζει :

2.1.Είδος ζημιών που καλύπτονται ασφαλιστικά

1. Καλύπτονται ασφαλιστικά και αποζημιώνονται μόνο οι άμεσες ζημιές, που αποδεδειγμένα προκαλούνται από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια που προσδιορίζονται στο προηγούμενο άρθρο 3 παράγραφος 8 στη φυτική παραγωγή της καλλιεργητικής περιόδου που συνέβηκε το ζημιογόνο αίτιο.

2. Οι ζημιές που προκαλούνται στο φυτικό κεφάλαιο ή που επιδρούν μειωτικά στην παραγωγή της επόμενης καλλιεργητικής περιόδου, δεν καλύπτονται ασφαλιστικά, εκτός της καλλιέργειας των σπαραγγιών.

3. Δεν καλύπτονται οι ζημιές που δευτερογενώς οφείλονται στα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια καθώς και οι ζημιές που προξενούνται από άλλα εκτός από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια ανεξάρτητα αν αυτά προηγούνται, ακολουθούν ή συμβαίνουν ταυτόχρονα με τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια.

4. Κατ’ εξαίρεση των διατάξεων των παραπάνω παραγράφων 1 και 3, καλύπτονται ασφαλιστικά και αποζημιώνονται οι ζημιές που προκαλούνται από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια στην παραγωγή των υπό κάλυψη καλλιεργειών, εξ’ αιτίας της μερικής ή ολικής καταστροφής των υλικών κατασκευής των θερμοκηπίων ,εφόσον η αντιμετώπιση ή ο περιορισμός τους είναι πέρα από τις δυνατότητες του ασφαλισμένου.

5. Δεν καλύπτονται ασφαλιστικά και δεν αποζημιώνονται οι ζημιές της φυτικής παραγωγής, όταν δεν έχει υποβληθεί από τον ασφαλισμένο Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής για τα ζημιωθέντα αγροτεμάχια και δεν έχει καταβληθεί η προβλεπόμενη ασφαλιστική εισφορά.

2.2.Εξαιρέσεις

Εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφαλιστική κάλυψη:

1. Οι εκμεταλλεύσεις ανθοκομικών και καλλωπιστικών προϊόντων και τα φυτώρια. Οι εκμεταλλεύσεις αυτές εξαιρούνται από την υποχρεωτική ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. και μπορούν να υπαχθούν στην ασφάλιση μόνο κατόπιν αίτησής των, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 4 του Ν. 3877/2010.

2. Οι καλλιέργειες ειδών και ποικιλιών φυτών που αναπτύσσονται κατά παράβαση του νόμου και αποφάσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

3. Τα είδη και ποικιλίες φυτών που καλλιεργούνται εκτός του οικολογικού τους περιβάλλοντος. Με αποφάσεις του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. μπορεί να καθορίζονται για τα είδη και ποικιλίες φυτών, ζώνες καλλιέργειας και χρονικά όρια εντός των οποίων και μόνο παρέχεται από τον ΕΛ.Γ.Α. ασφαλιστική κάλυψη.

Στην παραπάνω εξαίρεση, δεν υπόκεινται τα είδη και οι ποικιλίες φυτών που αναπτύσσονται σε ελεγχόμενο περιβάλλον με εξοπλισμό κατάλληλο να μεταβάλλει τις συνήθεις για την περιοχή λειτουργίας του καιρικές συνθήκες.

4. Οι ζημιές από υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις για το χρονικό διάστημα από 1ης Δεκεμβρίου έως 15ης Μαΐου, για όλες τις καλλιέργειες, εκτός από τις καλλιέργειες της κερασιάς και της μουσμουλιάς των οποίων η ασφαλιστική κάλυψη αρχίζει από την έναρξη της ωρίμανσης των καρπών τους.

Εξαιρούνται επίσης από την ασφαλιστική κάλυψη οι

ζημιές από τις βροχοπτώσεις που προκαλούν πλάγιασμα ή ποιοτική υποβάθμιση στα σιτηρά.

5. Οι ζημιές από υπερβολικές ή άκαιρες βροχοπτώσεις και από καύσωνα ή/και ηλιακή ακτινοβολία στην ώριμη παραγωγή, η οποία παρέμεινε επί των φυτών και δεν συγκομίσθηκε έγκαιρα με υπαιτιότητα του παραγωγού.

6. Οι ζημιές από πλημμύρα, για τις καλλιέργειες που καταλαμβάνουν εκτάσεις μέσα στην περίμετρο της ανώτατης στάθμης των φυσικών ή τεχνητών ρευμάτων ή άλλου όγκου γλυκού νερού, οι οποίες αποκαλύπτονται

κατά τις διακυμάνσεις της στάθμης του νερού, καθώς και για τις καλλιέργειες που καταλαμβάνουν εκτάσεις οι οποίες σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας Νομοθεσίας χαρακτηρίζονται σαν «ζώνες έργων».

7. Όλα γενικά τα σπορεία.

8. Όλα τα είδη δασικών δένδρων.

9. Καλλιέργειες που έχουν εγκαταλειφθεί καθώς και δένδρα ή φυτά που η καλλιέργειά τους δεν έχει τον χαρακτήρα συστηματικής εκμετάλλευσης.

10. α. Όλες οι καλλιέργειες, που κατά ανεξάρτητο αγροτεμάχιο καταλαμβάνουν κατ' είδος, έκταση μικρότερη από ένα (1) στρέμμα και περιλαμβάνουν τουλάχιστον 10 ομοειδή δένδρα ή θάμνους.

β. Οι συγκαλλιέργειες κηπευτικών και ανθοκομικών φυτών που το άθροισμα της έκτασης των επιμέρους ειδών είναι μικρότερο από το ένα (1) στρέμμα κατά αυτοτελές αγροτεμάχιο.

Σε συγκαλλιέργειες κηπευτικών με έκταση ίση ή μεγαλύτερη του στρέμματος, η ελάχιστη έκταση που καλύπτεται κατ' είδος, ορίζεται σε μισό στρέμμα.

γ. Κατ' εξαίρεση, προκειμένου για καλλιέργειες υπό υψηλή κάλυψη κηπευτικών, η ελάχιστη έκταση που καλύπτεται, ορίζεται σε μισό στρέμμα.

δ. Καλλιέργειες καλλωπιστικών δένδρων και θάμνων που ο αριθμός των ομοειδών φυτών είναι μικρότερος των διακοσίων (200) κατ' αυτοτελές αγροτεμάχιο.

ε. Οι καλλιέργειες γλαστρικών φυτών, που ο αριθμός των ομοειδών φυτών είναι μικρότερος από χίλια (1000) ανά παραγωγική μονάδα.

στ. Καλλιέργειες φυτωρίων, που ο αριθμός των ομοειδών φυτών είναι μικρότερος από χίλια (1000) κατ' αυτοτελές αγροτεμάχιο.

2.3.Περιορισμοί και όροι της ασφαλιστικής κάλυψης των ζημιών

2.3.1 Ειδικοί περιορισμοί

Δεν καλύπτονται ασφαλιστικά:

1. Οι ζημιές στις καλλιέργειες που η σπορά ή η φύτευση έγινε εκτός εποχής, πρωϊμότερα ή οψιμότερα του συνηθισμένου χρόνου, για το χρονικό διάστημα που είναι έξω από τα συνηθισμένα χρονικά όρια μέσα στα οποία ασκείται ευδόκιμα όμοια καλλιέργεια στο ύπαιθρο ή υπό απλή κάλυψη.

Με αποφάσεις του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α., οι οποίες θα εκδίδονται μέχρι το μήνα Οκτώβριο θα ισχύουν για το επόμενο ή και τα επόμενα χρόνια, μπορούν να καθορίζονται, κατά είδος καλλιεργειών ή ποικιλιών και κατά

τοπικές περιοχές, συγκεκριμένες κάθε φορά χρονολογίες, πριν ή μετά από τις οποίες η σπορά ή η φύτευση αποτελεί λόγο αποκλεισμού από την ασφαλιστική κάλυψη, όπως και κάθε θέμα που αφορά την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

2. Οι ζημιές σε καλλιέργειες που αναπτύσσονται σε ελεγχόμενο περιβάλλον όταν δεν πληρούνται οι προδιαγραφές κατασκευής ή όταν δεν τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας.

3. Οι ζημιές, εφόσον το ζημιογόνο αίτιο συνέβηκε πριν από την εμφάνιση των φυτών, για δε τα φυτά που μεταφυτεύονται πριν από την επιτυχημένη εγκατάστασή τους μετά τη μεταφύτευση.

Κατ' εξαίρεση, για ζημιές από πλημμύρες και εφόσον εξ αιτίας της πλημμύρας δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί αν η ζημιά έγινε πριν από την εμφάνιση των φυτών ή πριν από την επιτυχημένη εγκατάσταση των φυτών που μεταφυτεύονται, η ασφαλιστική κάλυψη αρχίζει από της σποράς ή της μεταφύτευσης των φυτών.

4. Οι ζημιές που προξενούνται από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια εκτός του παγετού, στα καρποφόρα δένδρα πριν από το δέσιμο των καρπών.

5. Οι ζημιές που προξενούνται από παγετό στα καρποφόρα δένδρα, πριν από το στάδιο της έναρξης της άνθησης (άνοιγμα πετάλων).

6. Οι ζημιές σε αμπελοειδή και ακτινίδια πριν από την έναρξη έκπτυξης των οφθαλμών (φούσκωμα).

7. Οι ζημιές που προξενούνται:

α. Μετά τον αποχωρισμό της παραγωγής από τα φυτά.

β. Μετά την αποκοπή ή απόσπαση των φυτών από το έδαφος.

Από τις παραπάνω περιπτώσεις (α, β) εξαιρούνται οι καλλιέργειες εκείνες για τις οποίες η καλλιεργητική τεχνική ή ο τρόπος συγκομιδής επιβάλλει την παραμονή της παραγωγής ή των φυτών στο έδαφος για ορισμένο

χρονικό διάστημα (αρωματικά φυτά, μηδική, κλπ σανοδοτικά φυτά, όσπρια, σύκα, μαστίχα, ξηρά κρεμμύδια και σκόρδα).

Εννοείται ότι για τις καλλιέργειες αυτές η ασφαλιστική κάλυψη λήγει με το πέρας της έγκαιρης συλλογής από το έδαφος ή της δεματοποίησης.

Διευκρινίζεται ότι οι ζημιές που συμβαίνουν στα πάσης

φύσεως ξηραντήρια δεν καλύπτονται ασφαλιστικά.

γ. Μετά την ωρίμαση της παραγωγής, που αφέθηκε ασυγκόμιστη πέρα από τη συνηθισμένη εποχή συγκομιδής κατά περιοχή, για οποιαδήποτε αιτία.

Με αποφάσεις του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. είναι δυνατόν να καθορίζονται, για ορισμένα είδη καλλιεργειών ή ποικιλίες αυτών, συγκεκριμένες κάθε φορά χρονολογίες,

κατά τοπικές περιοχές, μετά την πάροδο των οποίων η μη συγκομιδή της παραγωγής αποτελεί λόγο αποκλεισμού από την ασφαλιστική κάλυψη σύμφωνα με τη διάταξη αυτή.

8. Οι ζημιές κατά το ποσοστό που προέκυψαν, διευρύνθηκαν ή επεκτάθηκαν, επειδή οι ασφαλισμένοι δεν έλαβαν έγκαιρα τα κατάλληλα μέτρα και δεν εφάρμοσαν τις κατάλληλες καλλιεργητικές φροντίδες για τον περιορισμό ή την αποκατάσταση των ζημιών αυτών.

9. Οι ζημιές στη φυτική παραγωγή από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, σε καλλιέργειες που αναπτύσσονται στους χώρους που προστατεύονται από μέσα ενεργητικής προστασίας, τα οποία έχουν επιχορηγηθεί ή επιχορηγούνται από τον ΕΛ.Γ.Α. εφόσον το ζημιογόνο γεγονός, εμπίπτει στις δυνατότητες προστασίας των μέσων αυτών.

Σε περίπτωση αμφισβήτησης ως προς τις δυνατότητες προστασίας των μέσων αυτών, αποφαίνεται τριμελής επιτροπή, που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α. και αποτελείται από έναν υπάλληλο του ΕΛ.Γ.Α., έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και έναν εκπρόσωπο της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.. Τα έξοδα κίνησης και αποζημίωσης των μελών της επιτροπής αυτής καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2685/1999, όπως ισχύει.

Όλα τα πρόσωπα, η γεωργική εκμετάλλευση των οποίων προστατεύεται από μέσα ενεργητικής προστασίας που εγκαθίστανται από τους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του νόμου 2342/1995 (ΦΕΚ Α΄ 208),

υποχρεούνται να συμμετέχουν στις δαπάνες για την απόκτηση, τη λειτουργία, τη συντήρηση, τη φύλαξη και την ασφάλιση των μέσων αυτών.

Το ύψος της συμμετοχής των προσώπων αυτών στις πιο πάνω δαπάνες, καθώς και ο τρόπος της είσπραξής τους καθορίζεται κάθε έτος με απόφαση του αρμόδιου,να τις εκπροσωπεί οργάνου του φορέα.

Εάν τα πρόσωπα αυτά δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, στερούνται όλων των ασφαλιστικών δικαιωμάτων που προβλέπονται από τη νομοθεσία του ΕΛ.Γ.Α..

10. Οι ζημιές σε καλλιέργειες μπανάνας πλην των καλλιεργειών της νήσου Κρήτης όπου ευδόκιμα ασκείται η καλλιέργειά της.

Με αποφάσεις του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α., που θα εκδίδονται μέχρι το μήνα Οκτώβριο και θα ισχύουν για τα επόμενα χρόνια, είναι δυνατή η επέκταση της ασφαλιστικής κάλυψης, της καλλιέργειας μπανάνας και σε άλλες περιοχές πέραν της Κρήτης, εφόσον ασκείται ευδόκιμα η πιο πάνω καλλιέργεια.

2.3.2. Χρονικοί περιορισμοί

Με τις προϋποθέσεις των ειδικών περιορισμών ως προς την κάλυψη των ζημιών στους οποίους αναφέρονται οι προηγούμενες διατάξεις, δεν καλύπτονται ασφαλιστικά οι ζημιές, που προξενούνται πριν ή μετά τις ημερομηνίες που καθορίζονται για καθένα είδος και ποικιλία καλλιέργειας στον παρακάτω σε πίνακα

. ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

Σε περίπτωση εξαιρετικά μεγάλων ή εκτεταμένων ζημιών από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια ή όταν παρατηρείται ομοιογένεια ζημιών ή όταν συντρέχουν άλλοι ειδικοί λόγοι όπως τεχνικές δυσχέρειες διενέργειας έγκαιρων ατομικών εκτιμήσεων, συντόμευση των

διαδικασιών, μπορεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και κατά παρέκκλιση της διαδικασίας που περιγράφεται στο άρθρο 17:

α) Να διενεργείται **συνολική εκτίμηση** της ζημιάς κατ' είδος καλλιέργειας και γεωγραφική ζώνη που πλήγηκε, από τρεις (3) τουλάχιστον γεωπόνους εκτιμητές που θα ορίζονται με απόφαση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α..

Η συνολική αυτή εκτίμηση αφορά όλα τα αγροτεμάχια της γεωγραφικής ζώνης που πλήγηκε κατά είδος καλλιέργειας εκτός εκείνων που ρητά αναφέρονται και εξαιρούνται στο πρακτικό πραγματογνωμοσύνης.

Το πόρισμα αυτό γίνεται γνωστό με έγγραφο στον Ανταποκριτή, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 17, τα οποία εφαρμόζονται ανάλογα, για να λάβουν γνώση οι ενδιαφερόμενοι ασφαλισμένοι.

Το πόρισμα της Επιτροπής αυτής δεσμεύει τόσο τον ΕΛ.Γ.Α. όσο και τους ασφαλισμένους και είναι οριστικό και τελεσίδικο.

β) Να γίνεται αποτίμηση της ζημιάς με τη χρήση σύγχρονων μεθόδων (π.χ. τηλεπισκόπηση, κλπ.). Με βάση την αποτίμηση αυτή συντάσσονται πορίσματα και ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 17.

γ) Ειδικότερα σε περιπτώσεις καλλιεργειών για τις οποίες υπάρχουν στοιχεία παραγωγής και εμπορίας (δηλώσεις ΟΣΔΕ, στοιχεία παραδόσεων σε ΟΠΕΚΕΠΕ, ΕΒΖ, κλπ., επιστροφές ΦΠΑ κλπ.) σε ατομικό επίπεδο, να γίνεται αποτίμηση της ζημιάς από τρεις (3) τουλάχιστον γεωπόνους εκτιμητές που θα ορίζονται με απόφαση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α..

Η Επιτροπή επεξεργάζεται τα στοιχεία αυτά και συντάσσει πορίσματα.

Τα πορίσματα αυτά γίνονται γνωστά με έγγραφο στον Ανταποκριτή, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 17, τα οποία εφαρμόζονται ανάλογα, για να λάβουν γνώση οι ενδιαφερόμενοι ασφαλισμένοι. Τα πορίσματα της Επιτροπής αυτής δεσμεύουν τόσο τον ΕΛ.Γ.Α. όσο και τους ασφαλισμένους και είναι οριστικά και τελεσίδικα. Άρθο 17

3.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΑΝΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΖΗΜΙΑΣ

1.Το πόρισμα της εκτίμησης που διενεργήθηκε, γίνεται οριστικό μετά την πάροδο δέκα ημερών από της επόμενης ημέρας τοιχοκόλλησης της πρόσκλησης προς τους ασφαλισμένους για να προσέλθουν και να λάβουν γνώση των πορισμάτων εκτίμησης, σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 17 και την παράγραφο 1 του άρθρου 18 και εφόσον ο ασφαλισμένος μέσα στην προθεσμία αυτή δεν υποβάλει αίτηση επανεκτίμησης στον αρμόδιο ανταποκριτή του ΕΛ.Γ.Α..

Ο ανταποκριτής εντός της προθεσμίας δέκα ημερών, παραλαμβάνει τις τυχόν υποβληθείσες αιτήσεις επανεκτίμησης με ταυτόχρονη καταβολή των τελών επανεκτίμησης, τις καταχωρίζει στο ειδικό πρωτόκολλο του ΕΛ.Γ.Α. κατά χρονολογία παραλαβής και μετά την παρέλευση των δέκα ημερών και όχι αργότερα των τριάντα ημερών αποστέλλει στο Υποκατάστημα την πράξη παραλαβής με τις αιτήσεις επανεκτίμησης και την απόδειξη τελών.

2.Μέσα στην παραπάνω προθεσμία των δέκα ημερών, ο ασφαλισμένος έχει το δικαίωμα να ζητήσει επανεκτίμηση, αν δεν συμφωνεί με το πόρισμα της εκτίμησης, με αίτηση που πρέπει να καταθέσει στον αρμόδιο Ανταποκριτή του ΕΛ.Γ.Α..

Στην αίτηση αυτή αναγράφονται όλα τα στοιχεία του αγροτεμαχίου, για το οποίο ζητείται η επανεκτίμηση, όπως έχουν καθοριστεί στο φύλλο της εκτίμησης, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους ζητείται επανεκτίμηση.
Η αίτηση επανεκτίμησης δεν λαμβάνεται υπόψη, αν δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα και δε συνοδεύεται από απόδειξη εμπρόθεσμης καταβολής για λογαριασμό του ΕΛ.Γ.Α. των τελών επανεκτίμησης, που ορίζονται στο διπλάσιο των αντίστοιχων τελών εκτίμησης.
Στην περίπτωση που εκκρεμεί διενέργεια επανεκτίμησης άλλης ζημιάς για την ίδια καλλιέργεια, για την οποία έχουν ήδη καταβληθεί τέλη επανεκτίμησης, δεν καταβάλλονται νέα τέλη επανεκτίμησης.

Σε περίπτωση υποβολής εκπρόθεσμης αίτησης επανεκτίμησης, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις που ισχύουν και για την αποδοχή εκπρόθεσμης δήλωσης ζημιάς.
Η αίτηση επανεκτίμησης δεν λαμβάνεται υπόψη και ο ασφαλισμένος θεωρείται ότι έχει παραιτηθεί από αυτή, αν προσκληθεί από τους επανεκτιμητές και δεν προσκομίσει μέσα σε τακτή προθεσμία έγγραφα στοιχεία, πληροφορίες και διευκολύνσεις για τη διενέργεια της εκτίμησης, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 17.
Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος αρνηθεί ή να υποδείξει το αγροτεμάχιο για το οποίο υπέβαλε ένσταση ο ΕΛ.Γ.Α. ή να επιτρέψει στους επανεκτιμητές την είσοδο σ' αυτό ή να προσκομίσει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι αυτός είναι ο εκμεταλλευτής του αγροτεμαχίου που ζημιώθηκε, θεωρείται ότι έχει παραιτηθεί από την αποζημίωση που δικαιούται βάσει του πορίσματος εκτίμησης.

3. Επανεκτίμηση έχει δικαίωμα να ζητήσει και ο ΕΛ.Γ.Α. μέχρι να οριστικοποιηθούν τα πορίσματα εκτίμησης.

4. Η επανεκτίμηση διενεργείται από δύο γεωπόνους, που ορίζονται από τον ΕΛ.Γ.Α..

5. Σε περίπτωση διαφωνίας των επανεκτιμητών , ορίζεται απ' αυτούς άλλος γεωπόνος, ως διαιτητής, από πίνακα που περιλαμβάνει 10 τουλάχιστον γεωπόνους. Οι πίνακες διαιτητών καταρτίζονται χωριστά κατά Περιφερειακό Υποκατάστημα το Σεπτέμβριο μήνα κάθε ημερολογιακού έτους και αφού εγκριθούν από τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α. ισχύουν για το επόμενο ημερολογιακό έτος. Σε περίπτωση διαφωνίας των επανεκτιμητών ως προς το πρόσωπο του διαιτητή, την επανεκτίμηση διενεργεί ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Υποκαταστήματος και σε περίπτωση που υπάρχει και γι' αυτόν κώλυμα, ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΕΛ.Γ.Α..

6. Για τη διενέργεια των επανεκτιμήσεων εφαρμόζονται ανάλογα όλες οι διατάξεις του Κανονισμού που αφορούν τις εκτιμήσεις.

7. Οι επανεκτιμητές ή ο διαιτητής ή ο Προϊστάμενος του Περιφερειακού Υποκαταστήματος ή ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΕΛ.Γ.Α. καταχωρίζουν το πόρισμα της επανεκτίμησης που διενεργήθηκε κατ' είδος και ποικιλία καλλιέργειας και για κάθε αγροτεμάχιο που ζητήθηκε επανεκτίμηση χωριστά, σε ειδικό έντυπο πίνακα του οποίου ο τύπος και οι ενδείξεις εγκρίνονται από τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α και το υποβάλλουν στον ΕΛ.Γ.Α.. Τα πορίσματα των επανεκτιμήσεων κοινοποιούνται από τον ΕΛ.Γ.Α. με απόδειξη, στον Ανταποκριτή του ΕΛ.Γ.Α. του Δήμου. Ο Ανταποκριτής έχει υποχρέωση χωρίς καθυστέρηση και μάλιστα την ίδια ημέρα της παραλαβής, να καλέσει, με σχετική πρόσκληση που τοιχοκολλάται στα Γραφεία του Δήμου, τους ενδιαφερόμενους ασφαλισμένους να λάβουν γνώση των πορισμάτων της επανεκτίμησης. Για την τοιχοκόλληση της πρόσκλησης ο Ανταποκριτής συντάσσει πράξη η οποία υπογράφεται από τον ίδιο και δύο μάρτυρες.

8. Οι επανεκτιμητές, ο διαιτητής ή ο Προϊστάμενος του Περιφερειακού Υποκαταστήματος ή ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΕΛ.Γ.Α. δεν δεσμεύονται από τα πορίσματα της εκτίμησης, εκτιμώντας από την αρχή την ζημιά.

9. Με επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 21, το πόρισμα της επανεκτίμησης είναι οριστικό και δεν μπορεί να ασκηθεί κατ' αυτού άλλο ένδικο μέσο.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΖΗΜΙΑΣ

1.Η δήλωση ζημιάς υποβάλλεται μόνο από τους παραγωγούς που έχουν υποβάλλει Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας / Εκτροφής.

2.Αποζημίωση δικαιούνται όσοι έχουν πλήρως εκπληρώσει τις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις.

3.Κατά την υποβολή της δήλωσης προσκομίζεται αντίγραφο της "Ενιαίας Δήλωσης Καλλιέργειας / Εκτροφής" του έτους ζημιάς ή του προηγούμενου έτους αν η ζημιά συμβεί νωρίτερα από το χρόνο υποβολής εμπρόθεσμης "Ενιαίας Δήλωσης Καλλιέργειας / Εκτροφής" του έτους ζημιάς.

4.Η δήλωση ζημιάς πρέπει να κατατεθεί εμπρόθεσμα στον Ανταποκριτή του ΕΛ.Γ.Α. του Δήμου / Δημ. Ενότητας / Τοπ. Κοινότητας, στην αγροτική περιοχή των οποίων ανήκουν τα αγροτεμάχια που ζημιώθηκαν.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Αγροτεμάχια που δηλώθηκαν σε διαφορετικό Δήμο από εκείνον στον οποίο ανήκουν δεν εκτιμούνται.

5.Η προθεσμία υποβολής της δήλωσης είναι δεκαπέντε (15) ημέρες και αρχίζει από την επόμενη ημέρα της ζημιάς.

6.Μαζί με τη δήλωση ζημιάς πρέπει να καταβληθούν και τα τέλη εκτίμησης.

7.Τα ζημιωθέντα αγροτεμάχια θα δηλώνονται στη δήλωση ζημιάς μόνο από τους εκμεταλλευτές που τα δήλωσαν στην Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας / Εκτροφής και θα προσδιορίζονται (τοποθεσία, αριθμ. χαρτ. υπόβαθρου κ.λ.π.) ακριβώς με τα ίδια στοιχεία που δηλώθηκαν στην Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας / Εκτροφής.

8.Για κάθε άλλη πληροφορία απευθυνθείτε στον Ανταποκριτή του ΕΛ.Γ.Α. του Δήμου / Δημ. Ενότητας / Τοπ. Κοινότητας, στην ιστοσελίδα του ΕΛ.Γ.Α. www.elga.gr και σε ανάγκη στο Υποκατάστημα του ΕΛ.Γ.Α. της περιοχής σας.

ΑΛΛΕΣ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1.Αν η εκτίμηση δεν πραγματοποιηθεί μέχρι το χρόνο που συνήθως συγκομίζεται η παραγωγή ή κρίνεται αναγκαία η επανασπορά ή επαναφύτευση ή η εφαρμογή καλλιεργητικών φροντίδων οι οποίες είναι

δυνατόν να αλλοιώσουν τη μορφή της ζημιάς, ο ασφαλισμένος οφείλει να κάνει τις παραπάνω εργασίες, έχει όμως υποχρέωση να αφήσει “μάρτυρες” δηλαδή άθικτα (ακαλλιέργητα ή ασυγκόμιστα) τμήματα της καλλιέργειάς του και συγκεκριμένα:

α. Για αροτριαίες καλλιέργειες, από ένα τμήμα (λωρίδα) που να έχει πλάτος ένα (1) μέτρο και μήκος το μήκος μιας διάστασης του αγροτεμαχίου στο κέντρο και στα δύο άκρα του αγροτεμαχίου.

β. Για πρεμνοειδείς καλλιέργειες, διάσπαρτα, σε όλη την έκταση του αγροτεμαχίου, τόσα περίπου ασυγκόμιστα πρέμνα όση είναι η αναλογία ένα (1) πρέμνο για κάθε τριάντα (30) πρέμνα.

γ. Για δενδρώδεις καλλιέργειες, διάσπαρτα, σε όλη την έκταση του αγροτεμαχίου, τόσα περίπου ασυγκόμιστα δένδρα όση είναι η αναλογία ένα (1) δένδρο για κάθε είκοσι (20) δένδρα.

Βιβλιογραφία

Μέρος από τα κείμενα της παρουσίασης προέρχονται από τα Εγχειρίδια Εκτιμητικής ΕΛ.Γ.Α και μέρος του φωτογραφικού υλικού από το διαδίκτυο.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ Αριθμός φύλλου 1668